

В.І. Кривенко, А.В. Ревенько, А.В. Демченко

ПІДГОТОВКА СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ З НЕВРОЛОГІЇ В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ КЛІНІКИ

Запорізький державний медичний університет,

ННМЦ «Університетська клініка», м. Запоріжжя

Ключові слова: *університетська клініка, лікар-інтерн, неврологія, соматоневрологія.*

Ключевые слова: *университетская клиника, врач-интерн, неврология, соматоневрология.*

Key words: *University clinic, internist, neurology, somatoneurology.*

Розглянуто можливості набуття лікарями-інтернами теоретичних знань і практичних навичок з надання медичної допомоги пацієнтам як неврологічного профілю, так і хворим з різноманітними неврологічними порушеннями при соматичній патології.

Рассмотрены возможности приобретения врачами-интернами теоретических знаний и практических навыков по оказанию медицинской помощи пациентам как неврологического профиля, так и больным с различными неврологическими нарушениями при соматической патологии.

The possibilities of theoretical knowledge and practical skills acquisition by interns in medical care of neurological patients as well as patients with various neurological disorders with somatic pathology are considered in the given article.

Сучасні методи навчання й покращення якості знань у вищій медичній школі потребують створення системи навчального процесу, яка дозволить сімейному лікарю набути теоретичні й практичні знання, необхідні для виконання тієї важливої ролі, що на нього покладається.

Підготовка лікаря-інтерна за спеціальністю «Загальна практика – сімейна медицина» з неврології в умовах університетської клініки під час очного періоду навчання сприяє створенню системи навчального процесу, що забезпечує максимальну активність лікарів-інтернів у навчальній діяльності.

Структура спеціалізованих стаціонарних відділень університетської клініки дозволяє поглибити знання не лише з неврологічних захворювань, але й з різноманітних неврологічних порушень при соматичних захворюваннях і вікових особливостях перебігу неврологічних розладів.

Важливим етапом у системі очного навчання є практична робота лікарів-інтернів під контролем викладача у неврологічному відділенні університетської клініки. Передбачається вивчення методики дослідження нервової системи біля ліжка хворого, синдромів ураження нервової системи на різних рівнях, що є основою формулювання неврологічного топічного діагнозу, ознайомлення з додатковими лабораторними й інструментальними методами дослідження, що дозволяє матеріальною базою клініки. Самостійна курація пацієнта, заповнення медичної карти стаціонарного хворого (історії хвороби) дозволяє засвоїти методику постановки клінічного діагнозу, критерії діагностики й особливості перебігу судинних захворювань нервової системи, захворювань периферичної нервової системи, неепілептичних пароксизмальних станів і спадкових захворювань, що потребують невідкладної допомоги й оцінки тяжкості стану хворого.

Під час очного навчання лікар-інтерн під контролем викладача відпрацьовує навички люмбальної пункції, лікувальних блоkad, масажу, постізометричної міорелаксації.

Враховуючи значну поширеність неврологічного гострого

і хронічного больового синдрому в структурі неврологічних і соматичних захворювань, що значно знижує якість життя хворого, велика увага приділяється клінічним особливостям рефлекторно-іритативних синдромів, діагностиці міофасциального больового синдрому з застосуванням сучасних методів діагностики й оцінки його прояву: дослідження чутливості, застосування експрес-шкал (візуальна аналогова шкала (VAS), скорочений опитувальник оцінки болю (MEGILL), шкала інтенсивності болю).

Знання сімейним лікарем методики дослідження, що застосовується при вертеброгенному больовому синдромі, дозволяє виключити помилку в оцінці больового синдрому внаслідок соматичних захворювань.

У зв'язку зі значним поширенням захворюваності й смертності при цереброваскулярній патології, пріоритетним визнається профілактичний напрямок у веденні пацієнтів з цією патологією: своєчасна діагностика ранніх форм і транзиторних ішемічних атак, первинна профілактика мозкового інсульту, діагностика когнітивних розладів із застосуванням нейропсихологічних тестів і шкал (шкали MMSE, батареї тестів на лобну дисфункцію, таблиць Шульце для виявлення активної уваги, тесту Лурія на запам'ятовування 10 слів, тесту малювання годинника, шкали депресії Бека, тесту Спілбергера-Ханіна тощо).

У неврологічному відділенні під керівництвом викладача лікарі-інтерни курають хворих з різними підтипами мозкового інсульту, визначають тактику ведення хворих та реабілітацію як у ранньому, так і в пізньому відновному періодах. Для оцінки результатів реабілітації сімейні лікарі вивчають оціночні шкали (шкала Бартела для оцінки функціонального стану після інсульту, шкала для оцінки ступеня тяжкості спастичного парезу (НИН), шкала оцінки м'язової сили).

Для сімейного лікаря важливим є вивчення неврологічних розладів при соматичних захворюваннях. Така можливість є у спеціалізованих відділеннях університетської клініки.

У кардіологічному відділенні проводиться курація хворих

з початковими проявами недостатності мозкового кровообігу внаслідок захворювань серця, порушень ритму, проводиться диференційна діагностика кардіальних синкопе з епілептичними станами.

У центрі респіраторної патології та алергології є можливість ведення хворих на венозну енцефалопатію, клінічні прояви якої, поряд з дифузною цефалгією, є збудження, ейфорія, бетолепсія, постуральний тремор, астерексис, а також визначення тактики лікування.

У центрі метаболічних розладів проводиться курація й клінічний розбір хворих з різноманітними вторинними синдромами ураження нервової системи внаслідок порушень метаболізму, визначається ступінь їх тяжкості й корекція неврологічних розладів. Лікарі-інтерни курають хворих з неврологічними ускладненнями цукрового діабету, що представлені діабетичними моно- й полінейропатіями, діабетичною енцефалопатією, яка є фактором ризику мозкового інсульту, визначають тактику подальшого лікування.

У зв'язку зі значною поширеністю й ранньою інвалідизацією нейродегенеративних захворювань нервової системи (насамперед хвороб Альцгеймера й Паркінсона), важливим для сімейного лікаря є набуття навичок діагностики ранніх форм

цієї патології. У центрі геронтології викладачі з лікарями-інтернами проводять оцінку когнітивних розладів, оцінку основних клінічних проявів і стадію хвороби Паркінсона із застосуванням шкали UPDRS визначають тактику лікування. Також увага приділяється веденню хворих похилого й старечого віку на хронічний больовий синдром з пріоритетним немедикаментозним напрямком лікування.

З метою удосконалення викладання неврології застосовуються презентації, відеофільми, що є супровідною візуалізацією й змістовою підтримкою у процесі навчання. Для оцінки рівня підготовки лікарів-інтернів використовуються тестові програми, що дозволяють викладачам проводити контроль вихідного, поточного й підсумкового рівня знань. Самостійна робота лікарів-інтернів передбачає вивчення сучасної спеціальної літератури, медичних і фармацевтичних журналів, методичних розробок і посібників, розв'язання ситуаційних задач, підготовку реферативних доповідей.

Отже, підготовка лікаря-інтерна з неврології під час очного навчання в університетській клініці дозволяє значно підвищити рівень якості підготовки, удосконалити практичні навички в наданні допомоги хворим з неврологічною патологією й різноманітними соматоневрологічними розладами.

Відомості про авторів:

Кривенко В.І., д. мед. н., професор, директор ННМЦ «Університетська клініка» ЗДМУ, зав. каф. сімейної медицини і терапії ФПО.

Ревенько А.В., к. мед. н., доцент каф. сімейної медицини і терапії ФПО.

Демченко А.В., к. мед. н., заступник директора ННМЦ «Університетська клініка» ЗДМУ, асистент каф. сімейної медицини і терапії ФПО.

Адреса для листування:

Кривенко Віталій Іванович. 69063 м. Запоріжжя, вул. Кірова, 83.

Тел. (061) 764 21 25

УДК: 477.74.096:616.8.:725.51 311/313

Т.Н. Муратова, О.Р. Дукова, С.И. Дрибина, С.М. Олейник, В.Ю. Короткова, Е.А. Герасев, А.Ю. Клименко

НЕВРОЛОГИЧЕСКОЕ ОТДЕЛЕНИЕ УНИВЕРСИТЕТСКОЙ КЛИНИКИ: ПЕРВЫЕ ШАГИ И ПЕРСПЕКТИВЫ

Одесский национальный медицинский университет,

Университетская клиника, г. Одесса

Ключові слова: неврологічне відділення, Університетська клініка.

Ключевые слова: неврологическое отделение, Университетская клиника.

Key words: Neurology department, University clinic.

Розглянуто особливості й перспективи розвитку неврологічного відділення університетської клініки Одеського національного медичного університету.

Рассмотрены особенности и перспективы развития неврологического отделения университетской клиники Одесского национального медицинского университета.

Authors discussed peculiarities and perspectives of neurology department of University clinic of Odessa National Medical University.

Неотъемлемой структурной единицей университетской клиники является отделение патологии нервной системы, основными направлениями работы которого являются

диагностика, лечение и профилактика:

– сосудистой патологии нервной системы;

– травматических поражения головного, спинного мозга и